

Guanyadors dels
XXI Premis **Maig**
de narrativa breu

Les flors de Teresa Duch Dolcet
1r premi

Cristall romput de José Bernat Santacreu
2n premi

Les flors

de **Teresa Duch Dolcet**

El dia era gris. No més que qualsevol altre. A les quatre de la tarda va parar la taula. Hi posà un plat, un got, uns coberts i un tovalló. Amb en Carver sempre dinaven a la una. En Carver va morir fa dos anys. Va escalfar-se l'hamburguesa i les patates al microones. Ho havia comprat al *fast food* de la cantonada; d'oferta: hamburguesa i patates, dos euros. En Carver sempre aprofitava les ofertes del *fast food*. Enyorava el menjar americà. Va obrir la nevera i en va treure el bric de llet. Estirà el braç tant com va poder per veure'n la data de caducitat. Omplí el got fins dalt de tot i va fer una ganya.

—Massa—va dir.

La llum, a la cuina, era minsa. Va prémer l'interruptor, es mirà la bombeta encesa i tornà a prémer l'interruptor. S'assegué i començà a menjar, pausadament, mastegant amb calma. En acabat, va anar a la nevera i es va tallar un tros de pastís minúscul. Després de menjar-se'l es mirà el got de llet. En quedava mig. Lagafà, obrí la nevera i va posar la llet sobrant al bric.

Va pujar a l'habitació i es canvià de roba amb parsimònia. S'arreglà els cabells. Després s'assegué al tocador i començà a maquillar-se. Es va tocar les ulleres, blavoses i accentuades, amb el dit índex diverses vegades. Va considerar que potser ja havia acabat, després de posar-se el coloret a les galtes. S'aixecà i es mirà al mirall de cos sencer. Encara duia les sabatilles de casa. Es calçà les sabates de mig taló i agafà la bossa. Era la bossa vella, la de sempre, de molt abans de morir en Carver. Va baixar al garatge. Va engegar el cotxe blanc, va mirar l'indicador de la gasolina i es quedà pensant. Després va aturar el motor. Va pujar corrents les escales i tornà a l'habitació. Obrí l'armari de bat a bat i en tragué una altra bossa. L'havia comprat feia dues setmanes, encara duia l'etiqueta. Va buidar damunt del llit la bossa

vella i la llençà dins l'armari. Entaforà totes les coses dins l'altra bossa i baixà precipitadament les escales. Va engegar el cotxe altre cop i somrigué en sentir el soroll del motor. Abans d'arrencar, es girà i va mirar enrere d'una banda a l'altra, exhaustivament. Era la primera vegada que agafava el cotxe blanc, des que havia mort en Carver. El cotxe blanc sempre el portava en Carver. I punt. Se'n recorda.

Conduí set quilometres i sis-cents metres. Abans d'arribar a la ciutat, aturà el cotxe en una benzinera. Amb la clau del contacte a la mà, va forfollar uns minuts en la tanca del dipòsit. El noi de la benzinera s'hi atansà.

—Si em permet...

Ella no contestà. Li donà la clau i fixà la vista en el cotxe aturat en l'altre assortidor de combustible.

—Quant posarem? —preguntà el noi.

Va obrir el moneder i va treure un bitllet arrugat de deu euros. Li'l va donar sense dir res.

Un cop a la ciutat, va buscar el pàrquing on sempre posava el cotxe en Carver. Era el més barat —ell sempre ho deia. Va aparcar a la plaça dos-cents trenta-nou. Tota la planta tenia una franja groga. Havia de recordar el color. Pujà els vint-i-sis esgraons de les escales del pàrquing. Els va comptar.

En sortir al carrer, una olor forta va envair-li els narius. No va saber identificar-la. S'arreglà la jaqueta i la faldilla. Es mirà les sabates i començà a caminar. Somreia. Hi havia qui, estranyat, li tornava el somriure. Hi havia qui no. Algú li va fer un somriure sardònic. Se n'adonà. Quan anava pel carrer amb en Carver, ella no somreia mai. Ell somreia sempre. Somreia i parlava amb tothom. En Carver era molt simpàtic al carrer.

Quan es cansà de caminar pel passeig, es dirigí cap al centre comercial. S'hi sentia la mateixa olor persistent i penetrant. S'atansava a les botigues i es posava davant de l'aparador. Mirava els vestits, les sabates i les bosses. I mirava el seu reflex en el vidre. En Carver no li deixava fer mai això. Sobretot mirar el propi reflex. Deia que era antiestètic i immoral. Ho recordava. Es quedà palplantada davant d'un aparador ple de flors. Les flors eren de totes classes i colors. Entremig de les flors hi havia el seu reflex. Va romandre una estona mirant-se'l complaguda. El va trobar bonic. Era rodó, massa rodó, deia ell. Ella el trobava bonic. I llavors el va veure a ell. Va veure en Carver. Era allí, al seu costat, li passava la mà per darrere l'espatlla. Li somreia com somreia a tothom al carrer. Li va caure una llàgrima i se li humitejà el nas. Va ensumar i va sentir un altre cop aquella olor. Llavors va saber què era: castanyes torrades.

—Demà és Tots Sants —digué.

Va entrar a la botiga i comprà flors. Sense mirar el preu.

—Roses grogues i blanques —va dir— si pot ser, abans d'explotar.

—Poncelles d'aquestes rodones? —va dir el dependent.

—Sí —va dir ella— rodones.

Va baixar els vint-i-sis esgraons amb el ram de poncelles a les mans. Va pagar i va buscar la plaça dos-cents trenta-nou a la planta de la franja groga. Va mirar-se el número a la paret, davant del cotxe. Sense saber el perquè, li va caure una altra llàgrima.

Quan va arribar al cementiri va buscar d'esma la tomba d'en Carver. En trobar-la, va veure el número que la identificava: era el dos-cents trenta-nou. Va deixar les flors damunt de la làpida, es posà de genolls i començà a plorar.

Cristall romput

de **José Bernat Santacreu**

Clara va tornar d'escola pudenta. Darrerament li passava sovint, però és que en tenia per a tot, la pobra. I no estava disposada a fer bona cara a la primera de canvi que li ho demanara son pare. Per això, quan ell, per tal de veure-la contenta, li va suggerir que podrien jugar al conte de les tres paraules, ella de primer va dir que no.

El joc era molt simple. Un deia la primera paraula que li vinguera al cap, l'altre en deia una altra, i el que havia dit la primera, deia també la tercera. Llavors, el que n'havia triat només una, de paraula, estava obligat a inventar un conte amb totes elles. El pare, per tal de desfer la situació d'enuig en la qual ella s'havia instal·lat, va fer concessions.

—Pagaré primer jo i deixaré que tu sigues la que tria dues paraules —
Clara acceptà a contracor.

Tancat el tracte, va dir a la babalà el primer mot:

—Tomaca.

Son pare va afegir després el segon, també improvisant:

—Obrer.

Ella, tota seriosa, després d'uns segons pensant, digué:

—... i cristall.

Clara va somriure amb satisfacció, pensant que son pare ho tenia ben difícil aquesta vegada.

—Anem allà —va dir el pare, i començà el relat com sempre ho feia:

Això era i no era... una dona jove que vivia a l'estranger i un dia, com que havia heretat la casa dels seus pares, va tornar al poble i amb els diners que tenia estalviats, els que li havien deixat els pares i altres que el banc li va prestar, va decidir d'obrir-la per posar-s'hi a viure. Va buscar un obrer i li digué el que volia de la casa, que en realitat no era altra cosa que deixar-la pràcticament com estava però renovada i amb les comoditats que els nous temps demanaven.

Només hi havia una petició que se n'èixia d'allò que diríem normal: a la paret de la cambra de dalt de tot i que mirava al migdia, calia substituir el finestró petit per una finestra nova que donara bona cosa de claror i, aprofitant que havia de tombar un tros de paret per a fer el forat més gran, havia de deixar emparedada una bosseta plena de llavors de tomaca que ella li va donar.

L'obrer va preguntar-li per què volia fer aquella cosa tan estranya i ella respongué que aquelles llavors, dutes del país on havia estat treballant els darrers anys i on era costum fer-ho així, li havien de portar bona sort en forma de salut, diners i amor. I des d'aquella finestra, ella podria —quan li abellira— aguaitar cap a fora per veure com tot allò li anava arribant.

L'obrer va començar la faena i la casa es va omplir de bastides, arena, ciment, bigues noves de fusta, rajoles, manises i tota mena d'altres materials adients per a deixar nova una casa vella. Quan va arribar l'hora de mamprendre la cambra per a fer la nova finestra i emparedar la bosseta amb les llavors de tomaca, la curiositat va poder amb ell i no pogué estar-se d'obrir-la i quedar-se'n unes quantes, per tal de fer-se un planter i veure quina mena de tomaca era la que creixia.

—Era un obrer o era un llaurador? Com quedem? —va interrompre Clara.

—Diguem-ne que era un obrer amb un trosset de terra on li agradava fer coses en el seu temps lliure —respongué el pare, paciencios.

—Les tomaques no tenen propietats màgiques —continuà ella, delerosa de fer-lo fracassar.

Això era el que l'obrer pensava també. Si així fora, —barrinava —jo hauria de ser per sempre un home ben feliç, perquè tots els anys em guarde llavors de tomaca per a fer planter; a casa les tinc tot l'any i, en canvi, no he notat pas que per això la vida em vaja millor.

—Potser la influència eixa fóra només per a les dones —va dir-li Clara.

—Estàs interrompent-me a tothora, filla. No vols saber com continua el conte? Clara va callar i son pare seguí amb el relat.

Doncs bé, l'obrer es va endur d'amagat unes quantes d'aquelles llavors perquè finalment acabaren com a tomaqueres en un hortet que tenia defora. Al cap i a la fi, la xica, que de passada siga dit, estava de molt bon veure a ulls de l'obrer, no se n'adonaria que la bosseta s'havia quedat amb un pessic de llavors menys, tot i que emparedada com s'havia quedat, ningú no anava mai a furgar allí per saber si en faltava cap.

L'obra es va acabar, doncs, a satisfacció de la dona. L'obrer va cobrar per la seua faena i després cadascú va seguir la vida pel seu costat.

Al gener vinent, l'obrer va fer el seu planter de tomaques com tots els anys sense oblidar les llavors aquelles que li havia xiulat a la dona. I quan va vindre la primavera, les va plantar.

Però vet aquí que, des d'aleshores, li arribà una mala temporada: es trobava desganat per al menjar; la faena li havia fluixejat, i començà a trobar a faltar la companyia d'una dona que posara a la seua vida el punt d'alegria que li mancava.

Al mes de juliol li va vindre la primera cosa inesperada: a les tomaqueres creixien unes tomaques grogues que mai no havia vist abans.

Tan sorprés estava que va pensar de fer-li una visita a la clienta aquella, aleshores va buscar una excusa qualsevol per a presentar-se a sa casa per tal de contar-li-ho i veure també com li havia anat a ella amb l'encanteri.

Darrere d'una sorpresa una altra: els veïns li van fer saber que la xica havia caigut malalta i que feia temps que estava a l'hospital. No era difícil pensar que amb tota aquella malaltia no hauria guanyat massa diners; i de coses d'amor ningú pel veïnat n'havia sentit parlar. Sort a cabassades!, va pensar amb ironia. Així que decidí d'anar a visitar-la a l'hospital, pesarós per si la sort que ella esperava obtindre s'havia esfumat per la petita cisa que ell li havia fet.

A la xica, la visita la va pillar desprevinguda, perquè en cap dels seus pensaments esperava veure allí aquell obrer tan salat. Ell li digué que s'havia acostat a sa casa per la curiositat de saber quin profit li havien donat les llavors aquelles que van quedar emparedades. I també, es va confessar, perquè s'havia sentit culpable per si de la cisa aquella li havia vingut a ella la dissort. Finalment li va parlar d'aquelles tomaques daurades, que massa sort tampoc no li havien portat a ell, encara que estaven gustoses i bones.

Però a ella semblà no importar-li la petita malifeta de l'obrer, tanta va ser l'alegria que es va endur per aquella visita inesperada. De les tomaques daurades, li digué que no s'estranyara tant, que a Itàlia la tomaca s'anomena pomodoro, poma d'or, doncs sembla que les primeres que van vindre a Europa des d'Amèrica eren d'eixe color, i que vés a saber de quina espècie de tomaca eren les llavors que a ella li havien regalat.

La xica va preguntar-li si, a més de sa com se'l veia, també havia fet diners i era feliç amb la seua dona.

Ell va assabentar-la que de diners anava pitjor perquè de faena n'hi havia poca i que dona no en tenia cap, perquè cap nòvia de les que havia tingut li havia collat.

—No sabem encara res de cap cristall en el teu conte —va fer notar Clara.

—És de veres —reconegué el pare. Ajuda'm a inserir-lo per dins de la història sense que se'ns trenque.

—Al principi has anomenat una finestra des de la qual ella esperava veure vindre la sort.

Doncs bé, tenia el full de cristall i ella posava cura en tindre'l sempre més net que cap altre de la casa. Un dia, ja de tornada de l'hospital, des d'allí veié aplegar l'obrer i va saber que, amb aquell xic, li esperava la felicitat.

—No és mala idea. Podríem dir que, amb tantes anades i tornades, el ben cert és que nasqué entre ells una gran amistat. Tanta, que els dos es van enamorar i es van casar... i posem que tingueren una filla i foren feliços per sempre... O si més no, per uns quants anys.

—Dius que només per uns quants anys, perquè al final va ocórrer com amb la mamà, que a la impensada es va morir un dia, no? —preguntà Clara, quan va percebre que a son pare, amb la veu una mica trencada en l'afegit final, una llàgrima li regallava galta avall.

—Més o manco —respongué laconic ell amb la mirada perduda, després de respirar amb profunditat.

Passats uns segons recuperà el somriure i digué:

—Dimoni de cristall! Al final se'ns ha romput!

Teresa Duch Dolcet

Va nèixer a Vimbodí el 1956 i viu des del 1983 a Tarragona. Va començar a escriure l'any 2005, quan es matricula a l'Escola de Lletres de Tarragona. L'any 2012 publica el recull de contes *Viatges insòlits de viatgers abrandats*; el 2016, la novel·la *Les cadenes subtils* i, el 2017, *El silenci de Vallbona*. Aquestes dues formen part d'una saga de novel·la negra. L'any 2016 col·labora en la Ruta literària dels arbres singulars de Vimbodí i Poblet, amb *Arrelats*, deu contes en els quals dona veu als arbres. Manté en la xarxa el blog *Salsa-ficció* i col·labora amb una columna d'opinió en el setmanari local de Tarragona, *Notícies TGN*.

José Bernat Santacreu

Naix a Benissa (Alacant). És arquitecte tècnic i llicenciat en Dret i exerceix com a interventor a l'Ajuntament de Calp. Com a escriptor de relats curts, ha guanyat el V Concurs Mestre Tomàs Espí (2013, el Verger, Alacant), ha estat finalista en el II Concurs internacional de GEEPP Ediciones (2015, Melilla), en el I Concurs de literatura hiperbreu Canibaal (2016, València), en el II Premi nacional de narrativa breu Villa de Madrid (2017) o en el III Concurs de microrelats de Godella (2017).

Organitza:

Patrocina:

Ajuntament
de Vila-real

Normalització Lingüística

Vila-real
avança en valencià